බෞද්ධ නිරුක්තියෙහි උපයෝගිතාව

අරුණ කේ. ගමගේ

භාෂාව ව්‍යක්ත ලෙසත්, නිවැරදි ලෙසත් භාවිත කිරීමට නම් එහි යොදන වචනවල අනන්‍යතාව තහවුරු වීම අත්‍යවශ්‍ය සාධකයක් වෙයි. නිරුක්තියෙන් ඒ සඳහා පුළුල් පිටිවහලක් සැපයේ. ඒ ඒ වචනයට අදාළ වන සුවිශේෂී වූ අර්ථය නිරුක්තියෙන් ප්‍රකට කරනු ලබයි. භාෂා භාවිතයේ දී ඇති විය හැකි විවිධ මිථ්‍යා අවබෝධයන් දුරු කොට සත්‍ය අර්ථය සුවිශද කිරීම, දීපනය කිරීම, නිරුක්තියේ කාර්යභාරය යි. නිරුක්තියෙන් වචනවල අර්ථය කුමක්වන්නේදැ යි පාලි අට්ඨකථාවල හා ටීකාවලත් අවධාරණය වන්නේ එබැවිනි.[1] බුද්ධඝෝෂ - ධම්මපාල ආදි අර්ථකථාචාර්යවරුන් අට්ඨකථා සම්පාදනයේ දී ධාර්මික හා දාර්ශනික ප්‍රස්තුත විවරණය කරමින් නිරුක්තිය බහුල වශයෙන් භාවිත කළේ එහි ඉහත සඳහන් කළ උපයෝගිතාව මනා ව හඳුනාගත් බැවිනි. ඉදිරිපත් කරනු ලබන අර්ථකථනයේ විශ්වසනීයත්වයත්, ශාස්ත්‍රීයත්වයත් තහවුරු වීම පිණිස නිරුක්තිය දැඩි ලෙස ඉවහල් වෙයි. මෙය පෙරදිග සාහිත්‍යයේ දුරාතීතයක සිට සුභාවිත විය. එබැවින් නිරුක්තිය යම් භාෂාවක හෝ දර්ශනයක ගාම්භීර්යය තීරණය කරන සාධකයක් ලෙසින් අපට හඳුනාගත හැකි ය. එහි ඓතිහාසිකත්වය හා උපයෝගිතාව පිළිබඳ විමසීමක යෙදීම මෙහි අරමුණ යි.

නිරුක්තියේ ඓතිහාසිකත්වය හා ප්‍රභේද

නිරුක්ති ශාස්ත්‍රය ඈත අතීතයේ පටන් ම භාරතයේ පැවති විශිෂ්ට ශබ්ද ශාස්ත්‍රයකි. එහි ඓතිහාසිකත්වය පිළිබඳ විමසීමේ දී බුද්ධ කාලයටත් වඩා පෞරාණිකත්වයක් එයට ඇති බව පැහැදිලි වේ.[2] උපනිෂද් ග්‍රන්ථවල පරාවිද්‍යා, අපරාවිද්‍යා යනුවෙන් දක්වෙන විද්‍යාද්වය අතුරෙන් පරාවිද්‍යාවට අයත් ෂඩ්වේදාංග හෙවත් වේදයේ කොටස් 06 න් එකකි, මෙය.[3]

© අරුණ කේ. ගමගේ
[illegible]
භාෂාව ශාස්ත්‍ර පීඨ සංග්‍රහය, 5 කලාපය, 2008, මානව ශාස්ත්‍ර පීඨය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය.